

מסמך ישראלי

מסמך רח

הבימה

התיאטרון הלאומי של ישראל

המטה הארצי
אגף חקירות
המח' הפלילית
הל-אביב מ"ו השון תש
(25.10.50)
מסכ/4-14523

המטה הארצי
הל-אביב, ב"ג חקר

הגרו: הפלמו של החינוך -

אגף מחיסו לקפס נעלה "דכר" מיום 29.9.50 -
"הימן החנוך" (3)
העובדות במקרה זה ה

לכבוד
שר הכריאות
י ר ו ש ל

ארוני

די -
הפחנה
ה
די
ם
לאחר
ות
ההסדר
נ"ל למסמך
ללא תוצאות.
חולים מס' 5
דעתה שבתאריך
ם ילך
אחר הכראתו
מבולגט למחנה
ילד בא לחפשו
ודים בכיתה ליד ובסערה
הנהג

הוא
עול
בררה
הוחזר
של האמבולנס
ג

כעחון "רכו
באחד ממחנות
חקירת הענין ור
אחד מקציני המוכשרים
יחזק המונה על לקוי רצינ
שרות הרפואי במחנות העולים המחוי
החינוך לא נמצא עד היום.
בכל ה

תכניית
ההצגה

גֵּלְבִי

דרמה ישראלית מקורית
עפ"י ספרה של איריס אליה כהן
מאת: חגית רכבי ניקוליבסקי . בימוי: רזי אמיתי

"לפי שאסור לאדם שיהיה אכזרי ולא יתפייס.. ובשעה שמבקש ממנו החוטא לחול, מוחל לו בלבב שלם ובנפש חפה, ואפילו הצר לו הרבה וחטא לו הרבה לא ייקום ולא ייטור". (מתוך המחזה)

שיפי אלוני, הגר טישמן

גלרי

עפ"י ספרה של איריס אליה כהן

מאת: חגית רכבי-ניקוליבסקי

בימוי: רזי אמיתי

עיצוב תפאורה: זאב לוי

מוסיקה: ליאור רונן

עיצוב תאורה: מאיר אלון

עיצוב תלבושות: אביעד אריק הרמן

עיצוב וידאו: אריק אביגדור

הקלטות שירה: כוכבה הררי

הקלטות קריינות: אריה גולן, מיכל ברנד

פאות: אסנת שגיא

עוזרת במאי ומדריכת הילדות: הילה גרומן

משתתפים:

רומיה: כוכבה הררי

שרה: טסיאנה קנליס-אולייר

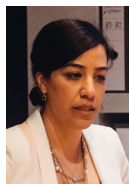
אדיבה: הגר טישמן

אדיבה: אביב פנקס

זהרה: רעות אלוש

זהרה: שיפי אלוני

זהרה הילדה:
אלה בלס

זהרה הילדה:
אדר סיבוני

אחות בית ספר/
מנחת טקס החתונה:
רונית אפל

חיים: אליעד סודאי

חיים: יונת שלומוביץ

יאיר: ניר זליחובסקי

אדיבה הילדה:
שירה בנימין

אדיבה הילדה:
עדן גלסקי

מנהלת הפקה והצגה: שירן מעוז

הצגה ראשונה: 18.6.2022, אולם הבימרתף ע"ש יהושע ברטונוב
משך ההצגה: שעה ו-30 דקות (ללא הפסקה)

עריכת תכניה: רמי סמו

צילום סטילס: אורית פניני

עיצוב: דפנה זילברשטיין

המחזה

במרכז המחזה, סיפורה של חברות בין שתי נשים צעירות - זהרה ואדיבה.

השנה היא 1983. זהרה עדני, עורכת דין נשואה ואם לילד, נושאת על גבה את כאבי משבר ההגירה של הוריה שעלו מתימן. עדני יוצאת במצוות אמא שנפטרה, למסע חיפושים אחר אחותה התאומה שנעלמה מהמעברה בתחילת שנות החמישים. חברתה הטובה ביותר היא אדיבה, בת לניצולי שואה ששכלו את בנם במלחמת יום כיפור ודור שני לשתיקה ולסודות.

על רקע סודות העבר הנחשפים, תעמוד למבחן החברות בין השתיים.

סיפורן שובה הלב של זהרה ואדיבה מבטא את מורכבות כור ההיתוך הישראלי. בנוסף, נותן ביטוי לפצע שותת הדם של פרשת ילדי תימן ולאוזלת היד של החברה הישראלית מול כוחם המצמית של תהליכים היסטוריים ושל עוולות שנעשו בזמנים אחרים ושאינן ביכולתנו להשיב לאחור ולתקן.

אליעד סודאי, כוכבה הררי

סינוי / איריס אליה כהן

עוד יש סכוי לַמַּחֲסָה,

לַמַּעֲקָה, לַחִיָּקָה

מִפְּלֵט מִן הַכָּאֵב

סכוי שְׁמִיֶּשֶׁהוּ יוֹשֵׁיט

עֶזְרָה, וְנִיחַ עַל

מִצְחָנוּ הַלּוֹהֵט

פְּסוּקֵי שִׁירָה כְּרֻטִיָּה קָרָה.

עוד יש סכוי

לְנֶס גְּלוּי, לְאוֹת

לְפִתַּח לְבָאוֹת,

וּבְקֶצֶה

יֵשׁ עוֹד סְכוּי

שֶׁפְּעַעַם נִמְצָא

שיפי אלוני, הגר טישמן

רעות אלוש, אביב פנקס

כתובת "גלבי" שיחררה את הצעקה שהייתה כלואה אצלי בגרון במשך שנים ארוכות: די! די להשתקה. די לטיוח. די לביזוי. חדלו! הפסיקו להתייחס אל אלפי אימהות, אבות ובני משפחה הלומי יגון ופצועים מצער כהוזים ובודים מליבם, כמי שטענותיהם סרק ושואו.

פרשת חטיפות ילדי תימן, מזרח ובלקן כפי שהקפיד הרב עוזי משולם לכנותה, איננה עוד סיפור טראגי, סיפור אחד מיני רבים שהתרחשו פה עם קום המדינה - מדינה, שלטובת המלעיזים, אדגיש שעל אף הביקורת שיש לי, אני עדיין אוהבת כאם ואחות. פרשת חטיפות הילדים, העלמתם ומסירתם לאימוץ ללא רישוי ההורים - הוא העוול הגדול ביותר, המזווע ביותר והבלתי נתפס שהתרחש פה על אדמת מדינת ישראל מאז הקמתה. חורבן הבית. הכחשת העוול - הוא בבחינת פשע על פשע, "הרצחת וגם ירשת?" ולא בלשון יחיד, כי אם בלשון רבים. כי רבים, רבים ורבות הם המכחישים, ובהם יש לקוב דין אמת: הרצחתם וגם ירשתם?

בקשתי האחת והיחידה מהמחזאית והבמאי המופלאים של ההצגה: חגית רכבי ניקוליבסקי ורזי אמיתי הייתה אפוא - עשו בדמויות, בעלילה, במרחב הזמן כבשלכם. אני סומכת עליכם. אבל לא כן בשאלה ההיסטורית. אל תעמידו ספק קל שבקלים האם היה. אל תפקפקו האם נברא. זאת כי היה ונברא ונחטף והועלם ונמסר לאימוץ. אלפי סיפורים כאלה. ממקור ראשון. אלפי עדויות המחזיקות את אותו נרטיב בדיוק. אלפי הורים שהלכו לעולמם בתחושה שרימו וכיזבו ושיקרו להם בוועדות הבדיקה והחקירה, תחת האפשרות שמדינת ישראל תכיר ותבקש מהם מחילה וסליחה ותפצה אותם על אסונם, שאין די מילים לתארו. את הנעשה אין להשיב, אבל את הצדק - יש ויש!

עשרות אלפי קוראים היו לספר הזה - ועליהם נחמתי. אני מקווה ומייחלת כי גם בהצגה יחזו אלפים רבים: בני ובנות מזרח ובני ובנות אשכנז. בני העיריות, הכפרים והקיבוצים. זקנים, צעירי גיל ורוח ומעל כל אלה - נערים ונערות, מי שיישאר פה אחרינו - כי בכל דור ודור עלינו לספר בפשעי חטיפות ילדי תימן, מזרח ובלקן. בכל דור ודור עלינו לזכור את הפשעים שנעשו לאימהותינו ואבותינו.

איריס אליה כהן, הסופרת

ניר זליחובסקי, שיפי אלוני

רנית אפל, אלה בלס

גם לפני שקראתי את "גלבי" מאת איריס אליה כהן, לא פקפקתי שמאחורי "פרשת ילדי תימן מזרח ובלקן", יש אמת קשה וכואבת. ובכל זאת, חווית הקריאה העוצמתית של הרומן, גרמה לי להזדהות עמוקה עם קורבנות הפרשה, ולהכרות מקרוב עם המציאות החברתית הישראלית המורכבת של אותן שנים בהם נעלמו הילדים.

חשוב לי להדגיש, הספר, וגם המחזה בעקבותיו, אינו מסמך על פרשת ילדי תימן, וגם אם הוא מבוסס על מציאות שהייתה קיימת, זהו רומן בדיוני, שמרכזו סיפור על חברות בין שתי נשים צעירות: הגיבורה, זהרה עדני, שמאז שאחותה התאומה נעלמה ממעברת עין שמה, היא ומשפחתה נמצאים במסע חיפושים מייסר ומתסכל, ומולה אדיבה, חברתה מילדות, שגדלה בבית של ניצולי שואה. במהלך המחזה המתרחש בשנת 1983 בחיפה, יתגלו סודות מן העבר שיעמידו את החברות שלהן במבחן. אם תרצו הדרמה בין שתי הנשים יכולה לרמז על שסע חברתי שנמשך מאז קום המדינה ועד היום.

"גלבי" הוא מסוג הספרים המוכיחים שספרות במיטבה מאירה בזרקור עולמות שהיו שרויים בחשיכה, אינה חוששת לחטט בפצעים, ובכך היא עושה מעשה חברתי חלוצי ותורמת לריפויים.

בשמחה נענית להצעה לעבד את הספר החשוב הזה למחזה. יצאתי לדרך כששני מלאכים - איריס הסופרת, ורזי הבמאי (שיזם את כול הפרויקט) משני צדדי, וקפטן המנהל האמנותי מלפני - תהליך ארוך שלבסוף קם ונהיה, ועל כך תודתי העמוקה להם ולכול צוות היוצרים והשחקנים שהתגייסו באהבה ובמסירות להעלאת המחזה.

חגית רכבי-ניקוליבסקי, המחזאית

ניר זליחובסקי, הגר טישמן, אליעד סודאי, כוכבה הררי, שיפי אלוני, טטיאנה קנליס-אולייך

בנשימה עצורה קראתי את "גלבי", ספרה של איריס אליה כהן ביום צאתו לאור. כבן למשפחה גדולה שעלתה מתימן, היה ברור לי שהסיפור המרתק העולה ממנו, חשוב שיעלה על הבמה ויביא באמצעות התיאטרון את פרשת היעלמותם של ילדי תימן. המחזאית חנית רכבי ניקוליבסקי כתבה דרמה מרגשת על שתי חברות, זהרה ואדיבה, שהן דור שני של עולים. האחת של הורים מתימן שבתם נחטפה בשנות החמישים והשנייה דור שני להורים ניצולי שואה.

בעקבות מותה של אמה, מחליטה זהרה, גיבורת המחזה, לשוב ולחדש את החיפושים אחר אחותה התאומה בתיה, שנעלמה כשהייתה בת שנתיים. אדיבה, חברת הנפש שלה מילדות, מלווה אותה במסע החזרה לחיפושים - מסע רגשי עמוק וכואב אל זיכרונות הילדות, אל המסמכים והתעודות שנאספו כל השנים ובעיקר אל הגעגוע הכואב לאחות שנעלמה שדמותה המטושטשת נוגעת ברגשותיה וממשיכה להיות נוכחת בחייה כל העת.

בהצגה, המתרחשת מהלך כחודשיים בשנת 1983, ייחשף הצופה לסודות, לספקות, לשאלות הלא פתורות המתאגרים את מערכת היחסים בין שתי החברות.

"גלבי", היא דרמה ישראלית החושפת את אחת הפרשות הכואבות משנותיה הראשונות של המדינה, שעד היום טרם באה אל פתרונה ומאפשרת לצופה להכיר ולהבין את שמתחולל בנפשם של ההורים, האחים והבנים, שמאחוריה.

רזי אמיתי, הבמאי

טסיאנה קנליס-אולייר

רעות אלוש, אביב פנקס, יובל שלומוביץ

www.habima.co.il · 03-6295555 להזמנת כרטיסים: